

GEWOON ANDERS

LANDELIJKE VERENIGING CENTRAAL WONEN

Bezoek aan 't Binnenveld

Pionieren in gidsland

- Gedragen Besluitvorming
- Wonen in de 21^e eeuw
- De wooncoöperatie

colofon

'Gewoon Anders' is het blad van de Landelijke Vereniging Centraal Wonen (LVCW)

Abonnementen

en losse nummers

Zie info achterflap
Voor een proefnummer mail
info@lvcw.nl

Redactieadres

Oosterweg 2 c
1968 KN Heemskerk
Mail: redactie@lvcw.nl

Redactie

Anna Dijkhuis
Heleen Toet
Flip Krabbendam
Co Aaij

Foto voorpagina

Centraal Wonen Wageningen
't Binnenveld

Lay out

Martin Post

Druk

Drukkerij Pasklaar
Sittard

Pionieren in co housing gidsland (Deel II)

Van idealen, motieven en verwachtingen naar beelden

Architecten zijn goed in het genereren van beelden 'in hun hoofd'. Zij hebben ook geleerd om die beelden zichtbaar te maken met hulp van tekeningen, maquettes en ander representatie-instrumentarium. Zo kunnen beelden goed worden besproken en getest door verschillende bij het ontwerp betrokken belanghebbenden (opdrachtgevers, financiers, gebruikers) en andere deskundigen.¹⁾

Een programma van eisen voor Centraal Wonen projecten is in de meeste gevallen het product van intensieve samenwerking tussen a.s. bewoners en architect, uiteraard met inbreng van de andere partijen. De eerste Centraal Wonen projecten werden in het begin van de jaren zeventig ontwikkeld. Allerlei ideeën werden in initiatiefgroepjes besproken, beelden werden -met hulp van blokjes e.d.- concreet gemaakt en becommentarieerd. Het was pionierswerk, waarbij relatief nieuwe begrippen als gemeenschappelijke (project)ruimte, groepsruimte en later clusterruimte vorm kregen. Bij de ontwikkeling van individuele beelden naar het geïntegreerde groepsbeeld worden zoveel mogelijk bewoners betrokken. Het is een intensieve periode en een heleboel werk, maar het levert het basismateriaal voor het

- eerst voorlopige, dan definitieve - programma van eisen.

Tijdens de eerste fase hebben mensen elkaar wat beter leren kennen. Nu is het zaak om goed materiaal voor een programma van eisen te leveren.

Rol en taak van de architect

Voor de samenwerking tussen architect en bewonersgroep maakt het nogal wat uit of de architect (mede) door bewoners is gekozen of uitsluitend verantwoordelijk is aan de - betalende - opdrachtgever. Sinds de jaren zeventig is over de relatie architect - bewoner veel discussie geweest. Veel vooral jongere architecten uit die tijd vonden het idee van meer invloed van bewoners op het ontwerp interessant of flirtten er een beetje mee. Illustratief is een regelmatig gehoorde tekst uit die tijd: 'de architect is het potlood van de bewoner'. Schrijvers als John Turner, zelf architect, ('Freedom to build') en Colin Ward ('Houses are for people', 'Tenants take over') werden ook aan Nederlandse architectuuropleidingen gelezen. Philip Krabbendam, zelf architect van Centraal Wonen Delft, dat in 1981 werd opgeleverd, maar waar al sinds 1970 een groepje pioniers aan werkte, herkent die houding. Zijn standpunt nu is "goed luisteren naar bewoners, maar wel je professionele verantwoordelijkheid nemen".

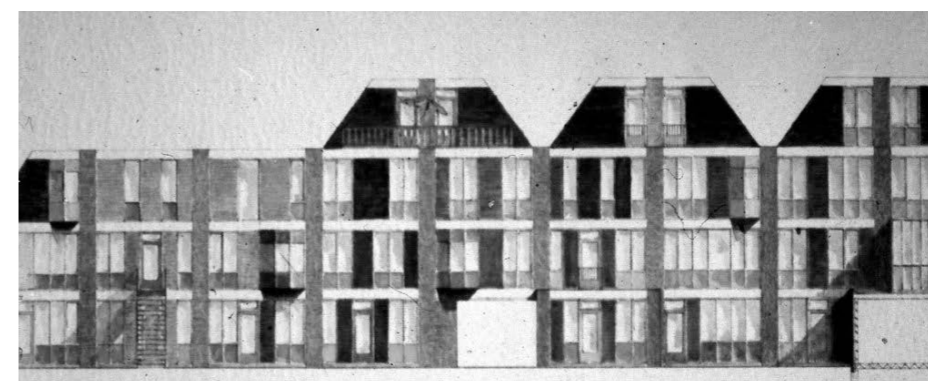
Ontwikkelen van een groepsbeeld

Opbouw in verschillende niveaus

Sinds hij zijn studie aan de TH Delft afsloot is hij doorggegaan met het verder ontwikkelen van een methode om samen met bewoners tot een ontwerp te komen, een methode die is opgenomen in zijn dissertatie over 'betrokkenheid op de gebouwde omgeving'.²⁾

Bij de ontwikkeling van de gevels voor Centraal Wonen Delft is er geëxperi-

Verwachting van architect

menteerd met behoorlijk vergaande bewonersinvloed, ook op de vormgeving. Door ontwerp en materiaalgebruik voor de gevel werd het relatief gemakkelijk om privé keuzes zichtbaar te maken. De praktijk ziet er toch iets anders uit dan de architect had verwacht (en gehoopt?)

Conclusie: Een *hechte (kern)groep* met een *duidelijk 'groepsbeeld'* en *juridische status*, een *concrete locatie* (of bestaand pand), een *architect* en een *opdrachtgever*, dat zijn basis voorwaarden voor de verdere ontwikkeling van een project.

Fundamentele ontwerpbeslissingen
De volgende sleutelbeslissingen gaan over de basisstructuur van een project.

A. Projectgrootte

Er moet een duidelijk antwoord komen op de vraag: hoeveel mensen en hoeveel wooneenheden moeten er komen?

Het 'modale' Centraal Wonen project bevat zo'n dertig tot vijftig wooneenheden, maar er zijn ook kleinere (van acht) en veel grotere (van meer dan honderd) wooneenheden.

Dit is een keus die te maken heeft met locatie, type opdrachtgever, visie en grootte van de groep en met toevallige factoren.

Bewonersinvloed in de praktijk

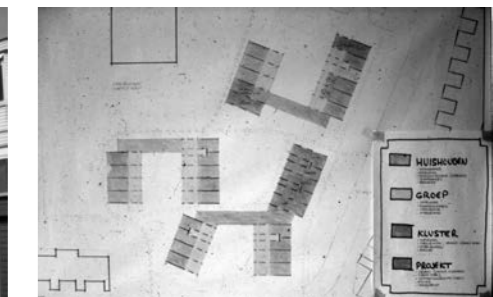
B. Sociaal-ruimtelijke structuur

(gelaagdheid, ontsluiting)
Een fundamentele beslissing is bijvoorbeeld die voor concentratie van de gemeenschappelijke ruimte versus spreiding daarvan over het hele gebouw. Het concentratiemodel is geïnspireerd op het Deense zgn. Faellushus, meestal een apart van de privé woningen gelegen gebouw, vaak in de tuin, met daarin (vrijwel) alle gemeenschappelijke ruimte. Deze ruimte wordt in principe

gebruikt door alle bewoners voor onder meer samen eten, koken, vergaderen, feestelijkheden, spelen van jongere en ruimte voor oudere kinderen.

Het gelaagde, gespreide model wordt gekenmerkt door spreiding van meerdere soorten gemeenschappelijke ruimte over het hele gebouw.

Zowel Centraal Wonen Delft als De Banier in Rotterdam heeft een gelaagde opbouw, waarbij gemeenschappelijke ruimten van verschillende grootte over het project verspreid liggen. Er is een grote gemeenschappelijk ruimte, de projectruimte die door alle bewoners wordt gebruikt; daarnaast zijn er verschillende kleinere (groeps- en cluster) ruimtes die voor kleinere groepen geschikt zijn en meerdere functies (kunnen) hebben.

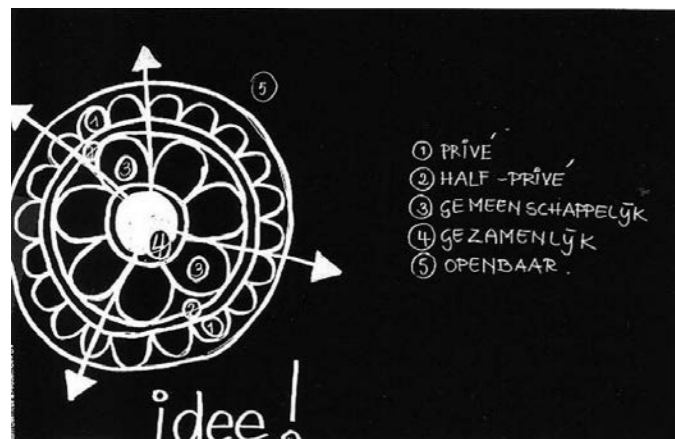

Sociaal ruimtelijke opbouw CW Delft in 4 niveaus: huishouden, groep, cluster en project

C. Ontsluiting (interne verbindingen)

In Delft zijn groeps- en clusterruimtes sociaal en ruimtelijk - gekoppeld aan bepaalde privé ruimtes (van ca. tien tot meer dan twintig wooneenheden). Een cluster bestaat uit aparte zgn. cluster-ruimte en twee, drie of vier groepskeukens. Clusters hebben een eigen entree.

In Rotterdam zijn de clusterruimten over het hele project verspreid en toegankelijk voor alle bewoners. Hier

Sociaal ruimtelijke opbouw in 3 niveaus: huishouden, kluster en project

Clusterruimte in Rotterdam

kunnen zich bijvoorbeeld groepjes vormen van mensen met ongeveer dezelfde eetcultuur. In De Banier floreren meerdere eetgroepen. Een consequentie (en nadeel) van de programma-eis 'binnendoor bereikbaar voor alle bewoners' zijn de lange gangen in het project.

Deze modellen van spreiding van gemeenschappelijk ruimte bouwen voort op vroege ervaringen met groeps-grootte en soorten gemeenschappelijke activiteiten, zoals in Steilshoop, Hamburg.³⁾

D. Gemeenschappelijke ruimte, voorzieningen en activiteiten

De situering van en variatie in gemeenschappelijke ruimten en voorzieningen laten zien wat voor voorstelling een groep had en heeft over gemeenschappelijk (centraal) wonen. Deze ruimtelijke kernmerken bepalen voor een belangrijk deel wat gemeenschappelijk kán worden gedaan. Hoe dat in de praktijk uitwerkt is in hoge mate

afhankelijk van sociale factoren, de zich steeds ontwikkelende relaties binnen de bewonersgroep. Begeleiding van het sociale proces door een externe, onafhankelijke 'enabler' blijft aanbevelenswaardig gedurende de programma fase en latere fasen (ontwerpfase, bouwfase en 'na oplevering': het wonen zelf).

E. Voorbereidingen voor zelfbeheer

De 'enabler' of sociaal begeleider let op en assisteert bij:

- 1) verdeling van taken en vorming van werkgroepen (planteam, werving en selectie, juridisch, externe contacten e.d.)
- 2) het in de gaten houden van groepsproces: aantal leden, groepsklimaat, integratie van nieuwe leden
- 3) het bespreken van participatieverwachtingen van a.s. bewoners (betrokkenheid)
- 4) het bewaken democratische gehalte (relatie tussen werkgroepen en bewoners)

Lange gangen

- 5) de voorbereiding voor te ontwikkelen huisregels voor gebruik van gemeenschappelijke ruimtes (roken, huisdieren, schoonmaken e.d.)

Het is de kunst om ervoor te zorgen dat het ontwerpproces en het sociale proces elkaar versterken

AD

De wooncoöperatie

Interview met Peter Bakker, voorzitter van de LVCW en betrokken bij het oprichten van een wooncoöperatie.

GA: Er bestaat al zoiets als de woonvereniging, waarom dan ook nog de wooncoöperatie? Is daarin meer mogelijk?

Peter: De wooncoöperatie is een coöperatieve vereniging, dat is een vereniging waar geld omgaat. Daarbij heeft het ministerie allerlei specifieke regelingen voor de wooncoöperatie bedacht.

GA: Je hebt een beheerscoöperatie, waarin bewoners gewoon huren van de woningbouwcorporatie. Hier kunnen bewoners meer zeggenschap krijgen over het beheer, maar de woningbouwcorporatie blijft eigenaar. Dan heb je de huurderscoöperatie, hierin worden de bewoners gezamenlijk eigenaar van het project. Waarbij zij hun eigen woonruimte huren. Dit kan voordelen hebben voor menging van verschillende inkomens omdat zo de beperkingen die gelden bij het huren van een woningbouwcorporatie omzeild kunnen worden.

Peter: Er zijn verschillende constructies mogelijk.

- De meest gebruikelijk zal zijn dat de wooncoöperatie eigenaar van de woningen wordt (zie verderop voor de B.V. constructie). De bewoners/huishoudens huren dan van de wooncoöperatie. De bereidheid van banken was nog niet groot, maar minstens één bank denkt er voorzichtig over na. In ieder geval zal er een flink percentage eigen geld moeten zijn. Reken maar op 30%.
- Hiernaast kunnen ook bewoners aan de wooncoöperatie lenen. Ook dat wordt door banken als eigen vermogen gezien.
- Leningen via crowdfunding kunnen ook als eigen vermogen worden gezien.

- Voor een lange termijn oplossing kan een bewonersgroep samenwerken binnen de vereniging Vrijkoop (vrijkoop.nl) Vrijkoop is opgezet naar het model van het Duitse Miethäuser Syndikat, dat al 30 bestaat en waar zo'n 110 woongeschappen in deelnemen. (Zie GA 126)

GA: Kunnen huurders van een wooncoöperatie gewoon nog huurtoeslag krijgen of moet er dan aan speciale voorwaarden worden voldaan?

Peter: Ja. Onder dezelfde voorwaarden als nu: lager huishoud-inkomen, complete woning, huur onder de huursubsidie-grens.

GA: Hoe regel je het vertrek van eigenaren? Krijgen zij hun aandeel terug, ik neem aan dat zij hun aandeel terugverkopen aan de wooncoöperatie tegen de marktwaarde of een geïndexeerde waarde, die weer nieuwe bewoners aantrekt?

Peter: In het meest voor hand liggende model zijn er geen eigenaren, alleen huurders. Zij kunnen gewoon hun huur opzeggen. Als zij geld aan de wooncoöperatie hebben geleend, hangt het af van de gemaakte afspraken of ze het geleende bedrag meteen terugkrijgen of op termijn.

Of huurders recht krijgen op een deel van de waarde-vermeerdering (de gestegen marktwaarde), hangt af van de gemaakte afspraken. Bij deelname van de wooncoöperatie aan de vereniging Vrijkoop is dat in ieder geval niet het geval.

Er zitten lastige bij-effecten aan de constructie dat bewoners (bijvoorbeeld afhankelijk van hoelang ze hebben gehuurd) rechten op de waarde-vermeerdering opbouwen.

GA: Jullie project is ook bezig zich om te vormen tot een wooncoöperatie, hoe gaat dat? Zijn er moeilijke problemen

of is het meer een kwestie van een procedure aflopen?

Peter: Er is heel veel uit te zoeken. Dat doet de werkgroep 'Zelfbeheer' binnen ons project CW Lismortel (Eindhoven). Deze werkgroep belegt regelmatig een avond voor de bewoners om de opgedane kennis en ervaringen door te geven en om vragen te beantwoorden. Voor een deel van de vragen is verder uitzoeken door de werkgroep nodig. Samen met een vertegenwoordiger van onze woningbouwcorporatie doen we mee met het onderzoekstraject van Platform31 dat op 31 januari is gestart. Voorlopig lijkt een Besloten Vennootschap (B.V.) voor CW Lismortel het meest aantrekkelijk. Daarbij wordt het bezit van de gezamenlijke woningen door de woningbouwcorporatie ondergebracht in een B.V. Alle of de meeste aandelen zijn in eerste instantie in handen van de woningbouwcorporatie en kunnen later langzamerhand worden overgekocht door de wooncoöperatie. 'Besloten' wil zeggen dat de aandelen niet op de vrije markt komen en dat je vastlegt wie aandelen mag kopen. Wat nog moet worden uitgezocht is of je afspraken kunt maken over het bedrag dat voor een aandeel moet worden betaald. Is dat de marktwaarde van de gezamenlijke huizen, of kan dat lager zijn.

Het beheer, zoals het innen van de huren, het regelen van onderhoud en het financiële beheer wordt ook in de B.V.-constructie door de wooncoöperatie gedaan, oftewel de gezamenlijke bewoners. Net als bij de koop-constructie. De aandeelhouders – dus de woningbouwcorporatie en op den duur ook de wooncoöperatie – krijgen elk jaar dividend (een soort rente) op de aandelen.

GA: Dank je voor dit interview. Het is een nieuw en voorlopig nog wat ingewikkeld onderwerp. We zullen er in GA zeker nog op terugkomen. Succes met de verdere ontwikkeling van jullie wooncoöperatie.

1) John Zeisel, Inquiry bij Design, 1980, architect en socioloog, deelt het ontwerpproces op in: imaging (verbeelding aan het werk), presenting (zichtbaar maken) en testen (kennis, eisen opdrachtgever en overheid e.d.). Het proces herhaalt zich (re-image enz) tot de betrokken partijen zich accoord verklaren)

2) Philip Krabbendam, Betrokkenheid, onderzoek naar situationele en instrumentele kwaliteiten in de gebouwde omgeving, Delft, 2011

3) Rolf Spille, Mieter planen mit, Rowohlt

Gehoord&Gezien&Gelezen

Nieuwsbrief LVCW van januari 2017

De eerste nieuwsbrief van 2017 bevat veel informatie over de nieuwe ontwikkelingen, vooral wat betreft de mogelijkheden van en voor woongroepen. Op 31 januari is in Utrecht de 'pilot' voor wooncoöperaties van Platform 31 van start gegaan. Verscheidene groepen die bij de LVCW zijn aangesloten doen hieraan mee, samen met hun woningbouwcorporatie/verhuurder. Het is de bedoeling hiermee tot eind 2018 door te gaan. 4 Maart is er een kader-dag wooncoöperatie gepland. Die dag wordt geleid door Marlies Creemers (CW-Opaalstraat, Nijmegen) en Jan Geurtsen (De Groene Gemeenschap, Amsterdam), beiden deelnemers van het koplopers-programma voor wooncoöperaties van Platform 31.

De algemene ledenvergadering van de LVCW is op 21 maart in Utrecht, Lauwerecht 55, vanaf 15.00 uur. Dit keer zonder discussie-thema.

De GemeenschappelijkWonenDag 2017, de dag dat veel CW-projecten en andere woongroepen hun deuren openzetten, is op 20 mei. Thema: 'Opgroeien in een woongemeenschap'.

Er wordt weer veel onderzoek gedaan naar gemeenschappelijk wonen. In Europa zijn er vorig jaar de workshops collaborative housing in Belfast en Delft geweest. Verder heeft de LVCW de website repository.cohousing.nl opgezet om onderzoek vanuit de hele wereld bij elkaar te brengen.

Anders Wonen Anders Leven van Omslag

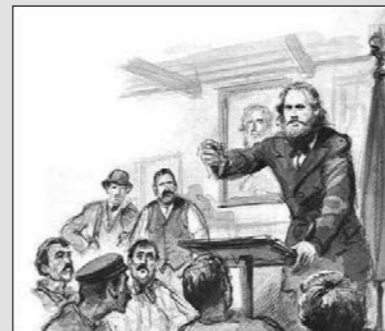

Zo heet de (gratis) nieuwsbrief van het servicepunt van Omslag, werkplaats voor duurzame ontwikkeling. Deze nieuwsbrief staat altijd boordevol nieuws over alles wat woongroepen aangaat en over de recente ontwikkelingen rond collectief wonen, met rubrieken als nieuws en oproepen, nieuwe initiatieven rond gemeenschappelijk en ecologisch wonen, woongroepen zoeken bewoners, inspiratie en ontwikkelingen rond duurzaam bouwen. Onder de rubriek inspiratie in AWAL 115 troffen wij een verwijzing naar GA aan: 'Het laatst verschenen nummer van Gewoon Anders, magazine van de landelijke vereniging Centraal Wonen, biedt interessante artikelen over collectief wonen in zelfbeheer, een co-housing meeting in Londen, Christiania in Kopenhagen en andere bijdragen uit de praktijk van gemeenschappelijk wonen. Voor wie collectief woont of wil wonen is een abonnement op Gewoon Anders zeer aan te bevelen'. Wij willen daar graag aan toevoegen: 'Maar geef je ook op voor de AWAL-nieuwsbrief, en voor de volledigheid neem je ook een abonnement, voor slechts 17.50 per jaar, op ZOZ!'

Bureau Viertel

De initiatienemers van Strowijk IEWAN in Lent-Nijmegen, Hanneke Bent en Mare Nynke Zijlstra, willen hun rijke ervaringen graag delen met anderen en hebben daarom Bureau Viertel opgericht, o.a. voor het 'gedegen adviseren en desgewenst begeleiden van nieuwe groepen'. Ze werken nu aan een aanbod van presentaties en trainingen voor diverse doelgroepen. Ze belegden in september een eerste werkconferentie voor wooncorporaties over wooncollectieven. De deelnemende corporaties tekenden na afloop een intentieverklaring 'open te staan voor samenwerking met woongroepen'. Zie het verslag op bureauviertel.nl. (ZOZ 136)

Uitreiking Ferdinand Domela Nieuwenhuis-penning aan Omslag

Vorig jaar november is de jaarlijkse FDN-penning aan Omslag toegekend voor hun werk aan een vrije en rechtvaardige samenleving. Domela Nieuwenhuis (1846-1919) was een Lutherse dominee in Harlingen die na negen jaar de kerk verliet om zich te wijden aan het socialisme; later werd hij anarchist. Hij was in 1888 de eerste en enige socialist die in de Tweede Kamer kwam. (ZOZ 136)

HT

Column Kim Verheugen

Een warme winter-gedachte

Ik denk even terug aan een heerlijke zomerdag in de Wonenwijk. Nadat ik vanmorgen de laatste vier treden van de buitentrap miste door gladheid, ben ik de winter in één klap zat. Opeens heb ik behoefte aan warmte en gezelligheid. Automatisch moet ik denken aan die warme dag in juli, waarbij het kwik tropische waarden bereikte.

De binnentuin werd 's morgens vroeg al vol gezet met kinderbadjes. Het kwik kwam nog niet boven de 18 graden uit, maar toch zag ik al een paar witte kontjes op een drafje naar het nog ijskoude water gaan. Ik dacht nog - die gaan eerst even testen, maar nee hoor. Plons ze lagen er al in. En een half uur later lagen ze er, al dan niet met blauwe lippen, nog steeds in.

Het kwik schoot rond het middaguur omhoog. Er kwamen steeds meer grote mensen de tuin in, want binnen was het niet te harden. We hebben best wat bomen in de tuin die voor een beetje schaduw zorgen. Maar ook buiten was het al snel bloedheet. Iedereen zocht stiekem een reden om de kids uit het bad te krijgen om er dan zelf in te kunnen plonsen.

Helaas, de kids zijn nog niet beïnvloed door het Centraal Wonenvirus. Die denken nog aan 'ikke' en aan 'mijn'. De badjes waren niet voor de grote mensen. Alles werd uit de kast gehaald. Omkopen met een ijsje? Nee hoor, die aten ze gewoon in het badje op. Smeken? Niet gevoelig voor. Chantage? Niet pedagogisch verantwoord. Uiteindelijk hebben we de kids met een ouderwets potje watergevecht weten te verleiden om twee stappen buiten het bad te doen. Nu konden een paar

grote mensen snel een verkoelende duik in een peuterbadje doen.

Aan het eind van de dag gingen de kleintjes doodmoe naar bed. Het water uit de badjes ging naar onze gekoesterde planten toe, die ook wel toe waren aan een slok. Over slok gesproken. In een mum van tijd toverde iedereen zijn zaterdagavondhapjes de tuin in - samen met een koele fles rosé. Zo konden we nagenieten van een warme zomerdag. Niemand had zin om te koken en dus gaf iedereen het spaarvarken een lel en hebben we heerlijke pizza's besteld. Deze spontane actie leverde veel gezelligheid op. Helemaal gemeenschappelijk wonen!

Het is laat als de zon plaats heeft gemaakt voor de maan en uiteindelijk is het dan tijd om terug te gaan naar huis. Daar waar de afwas van de dag ervoor nog wacht, er nog een was in de machine zit en er een laag stof op de kast ligt waar puber gister nog zijn naam in heeft geschreven. Het huishouden kan wachten denk ik dan maar en diep in mijn hart hoop ik op nog zo'n mooie zomerdag in onze tuin.

Maar nu is het de tijd van autoruiten die gekrabbd moeten worden, uitglidders op een gladde stoep en een wintertijd die maar één uurtje langer slapen betekent. Iedereen trekt zich ook wat terug en het contact is minder intensief. Tot het voorjaar. Dan is mijn huis weer een klerezooi. Vergeet ik standaard mijn rekeningen. En lijken de dagen korter te zijn dan in de winter. Alleen maar omdat het leven in de gemeenschappelijke tuin zo leuk is dat de tijd vliegt!

Groet Kim

Bezoek aan CW Wageningen 't Binnenveld

Het vierde project waar we met de GA redactie naar toe gaan is Wageningen, 2, 't Binnenveld. We worden ontvangen op een 'gewone' werkdag, op lunchtijd. Als we tegen één uur arriveren zitten vier bewoners klaar aan een gezellig gedekte tafel in de projectruimte. Er zijn twee bewoners van het eerste uur, zij wonen zesentwintig jaar in het project, één bewoonster die er ruim twintig jaar woont en er is een relatief 'jonkie', zowel naar leeftijd als woonduur, bij het gesprek aanwezig. Later spreken we in de tuin ook andere bewoners. Eén van hun laat ons de cluster eetkeuken zien waar hij met acht volwassenen en vijf kinderen één à twee keer per week samen eet.

”
De toegevoegde waarde? héél erg veel, wél aanspraak, maar ook privacy!

De nieuwe generatie (naar leeftijd én naar woonduur) is ook vertegenwoordigd. Deze jongste aanwezige woont ongeveer twee en een half jaar in de vijf persoons-groepswoning op de hogere verdiepingen van één van de vijf portieken. Eerder woonde zij vijf jaar op een studentenflat met gemeenschappelijke ruimte. Dat “was leuk, wel klein en ik vond het er fijn, maar ik moest eruit. Ik wou niet alleen wonen, maar met een beetje aanspraak. Ik ben heel erg op privacy. Eigen bed en eigen deur, dat is privacy. Een vriendin zei ‘ga eens bij Centraal Wonen kijken, dat is leuk’. Ik heb overwogen eerst samen met een vriendin in een appartement te gaan wonen, maar dat was toch te dicht op elkaar. Dit, met iets meer mensen in een woongroep. De toegevoegde waarde? Heel erg veel. Vind het vreselijk leuk. Er is veel gemeenschappelijk contact, mensen staan ervoor open en er is van alles waar je zomaar naar binnen kunt, bijvoorbeeld

Lunch

koffie ochtenden, daar loop je wel of niet naar binnen, Dat doe je bij gewone burens niet op die manier. En de tuin, héérlijk. Alleen wonen zou ik niet willen. Het is hier een soort buurt, je overloopt elkaar niet, het is losjes, het is vrij, ook goed als er een week geen contact is”.

De aanwezigen zijn het erover eens dat het “hier heerlijk wonen is, er is een bepaalde sfeer die je samen maakt”. Iemand vult aan: “dat moet je wel volhouden, is soms wel eens even lastig, maar het gaat goed”. Dat het goed gaat heeft te maken met een ‘open houding’ van de meeste

bewoners. En ook met een vertrouwenscommissie, want “soms kom je er niet uit, een gesprek met de vertrouwenscommissie haalt de scherpte er dan uit, dát je hebt gepraat met elkaar, dat iemand heeft geluisterd” maakt heel veel uit.

Veranderingen van toen naar nu
“De eerste tien jaar was er bijna geen doorstroming. Daarna was er wel beweging en kwamen er veel studenten”. De kinderen van de begintijd van 't Binnenveld zijn inmiddels volwassen geworden. Eén kind is, met partner, teruggekomen en woont weer in 't

Binnenveld. Maar “de meeste kinderen kiezen niet voor Centraal Wonen, het is misschien toch een uitstervende vorm” zegt een van de aanwezigen. De andere bewoonster van het eerste uur herinnert zich de beginsituatie nog goed: “heel veel kinderen van ongeveer dezelfde leeftijd... een hele leuke tijd gehad. Nu zijn er minder kinderen, het is wel heel gemixt, een baby en één van bijna twintig”.

De leeftijdsopbouw is meer gevarieerd geworden, van baby tot ruim zestig plus; in de begintijd was de oudste bewoner veertig. Een gemengde opbouw naar leeftijd was ook hier een van de doelen, net als gemengd naar opleiding en inkomen. Dat laatste is heel wat moeilijker geworden door de nieuwe regelgeving. Mensen met hogere inkomens komen er niet gemakkelijk in (de ‘beruchte’ 10% regeling). Ook krijgen bewoners met hogere inkomens, nu zgn. ‘scheefhuurders’, te maken met forse huurverhogingen. Met als gevolg dat zij relatief (heel) veel moeten betalen “voor een heel klein huisje. Je wordt zo eigenlijk financieel geprikkeld om eruit te gaan. Ook kunnen soms mensen die hier heel graag willen wonen er daarom niet in. En voor mensen met een te laag inkomen is het ook lastig geworden en mag het niet van de woningbouwvereniging”. Dat heeft te maken met “angst dat deze bewoners de hoge huur niet kunnen betalen”.

Gemeenschappelijkheid

“Er wordt hier wel verwacht dat je graag meedoet, je niet isoleert, het hangt allemaal af van de mensen. Sommigen zie je altijd, anderen minder vaak en sommige bewoners doen veel achter de schermen”. Toch zijn er “globaal wel twee groepen, de mensen die actiever en vaak aanwezig zijn, zoals bij tuindagen en anderen die minder actief zijn. Maar in de

tuin komen alle bewoners, de tuin is de plek waar echt iedereen wél komt!” Er wordt samen gegeten en kinderen spelen er en zie je elkaar regelmatig, vooral in de zomer.

De ‘oudgedienden’ herinneren zich de tijd dat de tuin nog “een kale vlakte was en zij heel hard moesten werken om er deze mooie tuin van te maken. Dat realiseren de relatief nieuwe mensen zich vaak niet, voor hen is het toch een beetje vanzelfsprekend”.

Dit soort geluiden hebben wij ook in andere langer bestaande CW projecten gehoord. Net zoals: “als er wat gebeuren moet - bijvoorbeeld in de tuin- is het vaak toch weer het oude clubje, dat blijft het actiefst.” Het heeft ook te maken met die informatie overload waaruit je moet kiezen. “Actief zijn heeft een lage prioriteit, maar ze vinden het wel positief om hier te wonen”. “Mensen met een baan zijn vaak het actiefst” merkt een bewoonster op. En een ander: “deze (nieuwe) generatie is anders, zij willen meer andere dingen doen”.

De gemeenschappelijkheid is het meest intensief bij de woongroep: “je hebt veel gemeenschappelijk en alleen een eigen zit/slaapkamer”. En er zijn ook portieken waar je vrij weinig deelt, eigenlijk alleen wasmachineruimte en bergruimtes. En de tuin!

”
Een open houding is een voorwaarde voor het goed functioneren van een Centraal Wonen groep

“Het gaat om er bij zijn” zegt een andere bewoonster, “ik ben er vaak bij”. Met de opmerking “een open houding is een voorwaarde voor het goed

functioneren van een Centraal Wonen groep” van een van de bewoners zijn de anderen het eens. Het is “wel goed merkbaar dat mensen het veel drukker hebben dan vroeger. En de communicatie verloopt ook heel anders. Oproepen via de mail leveren weinig reacties op. Mensen weten eigenlijk best weinig van wat er gaande is”. Daarom is er de ‘ouderwetse papieren agenda’, die bewoners in de projectruimte kunnen bekijken en invullen.

Nieuwe bewoners

Een bewoonster van het eerste uur herinnert zich de begintijd met “jarenlang volle wachtlijsten. Nu moeten we soms wat actiever zoeken”. “Er is een toewijzingscommissie” vult een bewoonster aan, “daar komen alle mails binnen. De aantallen aanmeldingen zijn wel stabiel, alle aanmeldingen worden gelezen; de meeste mensen maken een bewuste keus (voor Centraal Wonen), maar ja, er zijn soms ook wel ‘hoge nood’ gevallen bij”. Er valt wel iets “minder te kiezen dan vroeger”. De jongste aanwezige vertelt over haar eigen ervaringen bij haar kennismaking, nu ruim twee jaar geleden; “ik stond op de wachtlijst en heb erg mijn best gedaan.... ze wilden eigenlijk liever een man”. Voor de toewijzingscommissie is het dus iets lastiger geworden om het project vol te krijgen. Dat heeft ook te maken met de manier waarop de corporatie de regelgeving hanteert. Niet soepel, niet Centraal Wonen vriendelijk.

Speelplek voor de kinderen

Hoe de kennismaking verloopt? “Er is geen ballotage of zoiets, wel eerst een (algemene) informatiebijeenkomst. We vragen dan niet ‘waarom kies je voor Centraal Wonen?’ Dat doen ze wél bij het vervolg van de kennismaking, met de vijf clusters en bij de woongroep”. De jongste aanwezige vertelt dat ze toen “goed wilde laten weten dat ik hier heel erg graag wilde wonen, en ook die hele mooie tuin!”

Het belang van afspraken en regels

Onze contactpersoon spreekt zich duidelijk uit over de noodzaak van regels: je zou zijn visie kunnen samenvatten als: ‘hoe minder regels, hoe beter’ met als aanvulling ‘als er problemen zijn, dan praten’. Natuurlijk zijn er afspraken, zoals bijvoorbeeld die over huisdieren. Honden mogen niet in de gemeenschappelijke tuin. Maar met katten is dat lastiger. De oplossingen komen met de ervaring en kunnen behoorlijk creatief zijn. Dat blijkt uit de het volgende ‘proces’: de grote zandbak in de tuin wordt ‘s avonds overdekt. Ook was er een ‘kattenpoep rooster’ voor de katteneigenaren. “Een deel deed het wel, een ander niet... het gaat erom je niet druk te maken daarover”. De huidige situatie is een verbetering vindt men: nu is er een perifeer gelegen stukje tuin dat met schelpzand is bestrooid, de zgn. katten W.C. Het zand van de zandbak wordt elk jaar verwisseld en met het oude zand wordt de katten W.C. ‘opgefrist’. De katten hebben zelf voorkeur voor deze plek en

Week	datum	Wie oh wie	trap lopen om dusden	gang wegen er dwars	wastok schoon- maken te nie wastok
1	2 jan - 8 jan	Liesbeth	9/1	3/1	n.v.t.
2	9 jan - 15 jan	Jip		16/1	net
3	16 jan - 22 jan	Clinda			
4	23 jan - 29 jan	Michelle			
5	30 jan - 5 febr	Heleen			
6	6 febr - 12 febr	Tineke			
7	13 febr - 19 febr	Madelon			
8	20 febr - 26 febr	Rens			
9	27 febr - 5 mrt	Bert			
10	6 mrt - 12 mrt	Juo			
11	13 mrt - 19 mrt	Anneke			
12	20 mrt - 26 mrt	Liesbeth			
13	27 mrt - 2 apr	Jip			
14	5 apr - 11 apr	Clinda			
15	12 apr - 18 apr	Michelle			
16	19 apr - 25 apr	Heleen			
17	26 apr - 2 apr	Tineke			
18	1 mei - 7 mei	Madelon			
19	8 mei - 14 mei	Rens			
20	15 mei - 21 mei	Bert			
21	22 mei - 28 mei	Juo			
22	29 mei - 4 juni	Anneke			
23	5 juni - 11 juni	Liesbeth			
24	12 juni - 18 juni	Jip			
25	19 juni - 25 juni	Clinda			

Het zou Rin zijn als iedereen even aan-
vinkt wat hij/zij gedaan heeft. Zo houden
we goed overzicht en een leuker schoon-
maakrooster. Macht het om welke reden dan
ook een keer niet uitkomen, laat het mij
dan even weten dan zoeken we een
oplossing.
Lieve groet, Madelon (45)

Schoonmaakrooster

het kattenprobleem is op deze manier “draaglijk”. De kippen lopen los in de tuin en als er kuikens zijn blijven ze zo nodig een tijdje in het hok. Niet alles wordt rimpelloos opgelost. Over het gebruik van de trampoline is echt gebakkeleid. Kinderen hebben dit toch zelf opgelost en een soort van consensus bereikt. (het is gevaarlijk als er teveel kinderen tegelijk springen). En de in de projectruimte aangebrachte schuifwand bleek onverwacht best veel geluidsoverlast te geven voor bewoners van de woningen erboven. Overleg hierover heeft geleid tot de afspraak dat ‘s avonds na 20.00 uur niet meer met de wand mag worden geschoven. Dit verloopt allemaal best soepel en problemen worden opgelost door met elkaar te praten. Wat de formele besluitvorming betreft: drie keer per jaar is er de Algemene Vergadering, een plek waar afspraken worden gemaakt en problemen ‘op formeel niveau’ worden besproken. Hier komen gemiddeld ongeveer acht mensen. “Twaalf” meent een ander. Vroeger waren dat er meer. Het wordt ook moeilijker om mensen te vinden voor een bestuursfunctie en andere steeds terugkerende taken.

” **Communicatie loopt het best binnen het project, via informele schijven en de wandelgang**

De communicatie verloopt met -of ondanks- de nieuwe mogelijkheden van ICT niet efficiënter dan vroeger. Het heeft te maken met de ‘informatie overload’ van nu. Terwijl “communicatie wel heel belangrijk is. Die loopt het beste binnen, in het project zelf, via verschillende schijven en in de wandelgang”.

Opzet van het gebouw

Er zijn grote verschillen tussen de Centraal Wonen projecten in Nederland. Daarom is het steeds weer interessant om te vragen hoe een project, dat ontworpen is in samenspraak met de bewoners, in de praktijk bevalt. Deze ervaringen kunnen immers leerzaam zijn voor beginnende groepen.

Bij het ontwerpen van Centraal Wonen projecten wordt vaak uitgegaan van een bekende typologie. Voor de woningbouwvereniging is dit veilig, denk aan de ‘terugbouwbaarheid’ die

vaak geëist wordt, voor de meeste architecten betekent dit houvast, een uitgangspunt. In Wageningen ‘t Binnenveld is men uitgegaan van de typologie van de portieketagewoning: een inpandig trappenhuis met een gemeenschappelijke toegangsdeur aan de straatkant.

Deze typologie is aangepast op groepswonen. Drie van de zes portieken zijn ‘clusterportieken’ van vijf woningen en een gemeenschappelijke keuken met zitruimte op de begane grond. Dit principe lijkt een redelijk uitgangspunt, maar er blijken toch een paar bezwaren aan te kleven en brengt een zekere onevenwichtigheid met zich mee. De projectruimte en de gemeenschappelijke tuin, die aan de achterkant liggen, zijn als gevolg van deze structuur

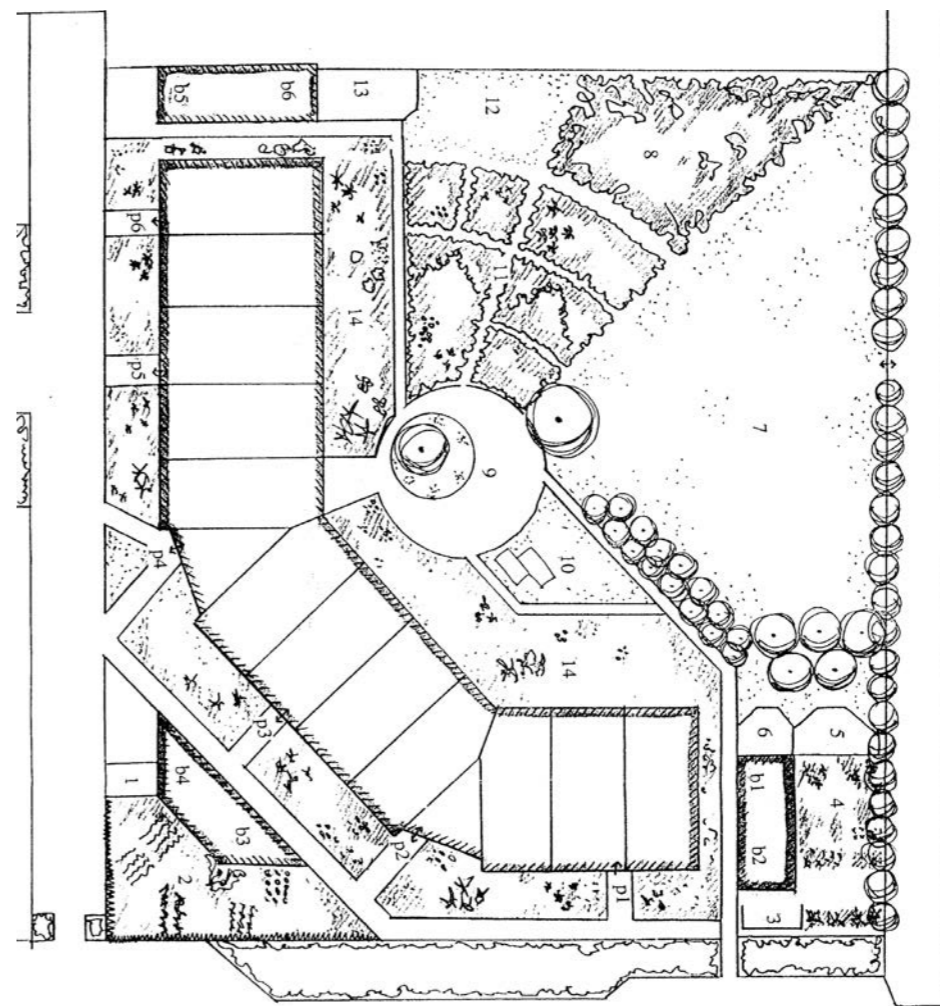
De zwijgtjes Ever en Pien

voor bewoners van twee van de zes trappenhuisen alleen te bereiken via de straat; zij moeten buitenom naar de gemeenschappelijke tuin lopen. In de portieken waar de begane grond woningen zijn ingericht als groepsruimte speelt soms het probleem van de doorgangsfunctie, wat wel eens overlast geeft. Dat geldt vooral voor de projectruimte en kan daar tijdens gemeenschappelijke activiteiten storend zijn. Later heeft men geprobeerd dit probleem te verhelpen, maar er kon helaas geen sluitende ontwerp oplossing worden gevonden. De gemeenschappelijke ruimten zijn opgenomen tussen de woningen; er zijn dus bovenburen en zij-buren, die wel eens last van lawaai ondervinden. In gemeenschappelijke ruimten kan het geluidsniveau immers flink hoog liggen. Het is een probleem dat overigens in veel projecten speelt.

Ontwerpoplossingen die goed werken

De bestaande typologie heeft ook tot verschillende goede oplossingen geleid. Er is een variatie gemaakt in graden van gemeenschappelijkheid. Er zijn zelfstandige woningen die alleen georiënteerd zijn op de gemeenschappelijke tuin en de projectvoorzieningen. Er zijn clusters van vijf woningen die een gemeenschappelijke keuken en zitkamer aan de tuinkant delen en er is een groepswoning waar vijf bewoners een woonkamer delen.

Het project ligt gebogen rond de gemeenschappelijke tuin, die daardoor een mooie ruimtelijke begrenzing heeft gekregen. De gekozen vorm heeft ook tot gevolg dat bewoners vanuit hun op de tuin georiënteerde (privé-)

De gebogen vorm rondom de gemeenschappelijke tuin geeft een mooie ruimtelijke begrenzing

woonkamerraam een blik kunnen werpen op het gehele, omarmende, project.

Afscheidsrondje

We lopen door de tuin, met het kippenhok, de speelplek, de zandbak, de heuvel, met hut - niet toegankelijk voor volwassenen - door en voor kinderen en de katten W.C. Het wordt hier duidelijk zorgvuldig bijgehouden, er zijn overal sporen van passief en actief gebruik. Er lopen mensen en er spelen kinderen.

Sterke punten van 't Binnenveld zijn dat "echt iedereen" in de tuin komt. En "de open mentaliteit" van de meeste bewoners. Wat ook opvalt is de manier waarop met afspraken en regels wordt omgegaan: flexibel. En hoe mensen problemen oplossen: door met elkaar te praten, 'live'. Dat is de positieve indruk die wij meenemen van 't Binnenveld. Als we langs de gemeenschappelijke bergingen lopen wijst onze contactpersoon ons nog op een met overbodige huisraad en allerlei spullen 'volgestouwde' bergruimte. Dat staat

er al heel lang. Vaak is verzocht om die privé spullen weg te halen, echter zonder resultaat. "Het wordt lastig als de betreffende bewoners dat 'heel gewoon' vinden en niet begrijpen dat het anderen stoort, "het heeft te maken met cultuurverschil". Dat wis je niet zomaar uit. "Je moet je er niet te veel aan storen en hun kinderen leren in het project dat het ook anders kan". Een mooi Centraal Wonen effect, lijkt ons.

van de redactie

Naar een hedendaags utopia...

Toen we in de zeventiger jaren begonnen met het vinden van 'Centraal Wonen' waren er in de wereld nog maar een paar voorbeelden, met name in Denemarken en in de Verenigde Staten, waar we dan ook op bezoek gingen om van hun ervaringen te leren. In de 40 jaar die sindsdien zijn verstreken, zijn er talloze projecten bijgekomen. Kon je in de begintijd de ontwikkelingen nog schetsen in een of twee tijdschriftartikelen, in deze tijd heeft Peter Camp stof voor bijna 600 pagina's om een idee te geven van wat er allemaal speelt op het gebied van collectieve woonvormen.

Het boek bestaat uit drie delen:

In het eerste deel wordt een idee gegeven van de verschillende motivaties die ten grondslag kunnen liggen aan het delen van voorzieningen in de sfeer van het wonen. Zo kan het gaan om onderlinge contacten, de verbinding van generaties, duurzaamheid, onderlinge zorg, het beheer over de omgeving, deeleconomie of het delen van de auto, voedsel, kennis of energievoorzieningen.

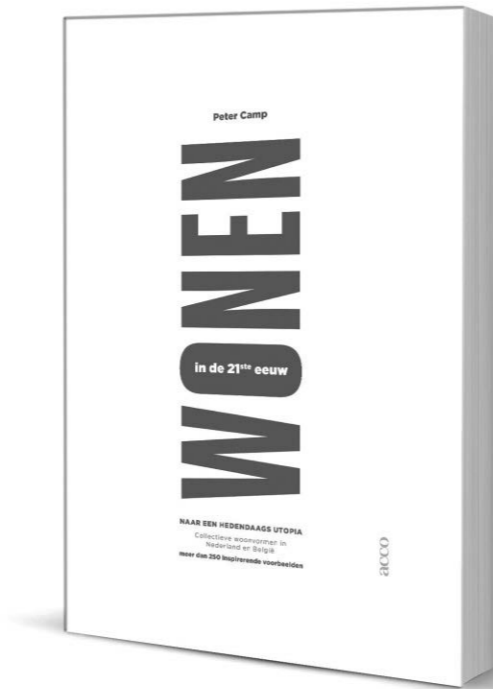
In het tweede deel worden vele voorbeelden gegeven, niet alleen uit België en Nederland, maar ook uit Denemarken, Engeland, Duitsland, Frankrijk, Zwitserland. Voorbeelden van projecten in steden en op het platteland, nieuw gebouwd of gevestigd in aangepaste bestaande gebouwen, zoals fabrieken, kantoren of boerderijen. Gebouwd door een aannemer of zelf gebouwd. Traditioneel of duurzaam.

In het derde deel worden aanbevelingen gedaan voor initiatiefgroepen hoe zij kunnen samenwerken, met elkaar en met overheden. En welke formele organisatievormen daar bij passen.

Al met al een boek waar je heerlijk in kunt grasduinen, om inspiratie op te doen, om blij te worden over de veelheid van initiatieven die er zijn en over het feit 'dat we niet alleen zijn'. Buiten ons eigen project is een hele wereld van verwante initiatieven waarin men probeert contacten tussen mensen te bevorderen en respectvol om te gaan met de

gebouwde omgeving en met natuurlijke hulpbronnen. Een werkzaam tegengif tegen alle maatschappelijke onrust, korte lontjes, alternatief nieuws en twitterende trollen. Als je dit boek leest dan weet je: er zijn gelukkig meer (en meer) mensen de goeie kant op aan het werken.

FK

PETER CAMP

Wonen in de 21ste eeuw

naar een hedendaags utopia
Collectieve woonvormen in Nederland en België

ACCO Uitgeverij b.v., Paperback,
450 pagina's, € 59,00

ISBN-13: 9789492398031
Redactie: Annemiek Seeuws
Verschijningsjaar: 2017

LOGEERNETWERK VOOR LVCW LEDEN

De aangeboden logeermogelijkheden zijn bedoeld voor inwoners van CW (en andere aanverwante woongemeenschappen). Willekeurige lezers van dit blad die een goedkoop vakantie adres zoeken moeten we helaas teleurstellen!

C.W. Woonvorm van de Toekomst, Amersfoort

Vier twee persoons kamers, kookgelegenheid aanwezig, zelf linnengoed meenemen.

C.W. Katerstraat, Den Haag

De logeeruimtes zijn beschikbaar voor leden van de LVCW, m.u.v. de maanden juni, juli, augustus en van 15 december t/m 15 januari. (In deze perioden zijn de logeeruimtes uitsluitend beschikbaar voor contacten van leden van CW Katerstraat.)

Verdere informatie op de website van CW Katerstraat. N.B. Reserveren kan alleen via de website.

C.W. Houtwijk, Den Haag

Wij hebben 3 eenvoudige 2 persoons logeerkamers waarvan 1 logeerkamer een wc en douche er tegenover heeft. Er kan gebruik gemaakt worden van een gemeenschappelijke huis/eetkamer.

C.W. Drielandenhuis, Haarlem

Wij hebben drie logeerkamers, waarvan 1 op de eerste etage, met 2 bedden en twee aan elkaar geschakelde logeerkamers op de begane grond met elk twee bedden, en 1 babybedje. Er zijn 2 badkamers, met douche en toilet.

Gasten van bewoners of van het LVCW netwerk dienen te zorgen voor dekbedhoezen, onderlakens en slopen.

Aanwezig zijn: dikke en dunne dekbedden, fleecedekentjes, elke kamer 1 waterkoker, wc papier, kopjes, thee en nescafe. Er kan niet gekookt worden.

Sleutels kunnen na overleg worden afgehaald.

De kamers dienen de dag van vertrek om 12 uur weer netjes opgeleverd te zijn.

Kosten: € 3,00 per kamer per nacht

C.W. Romolenpolder, Haarlem

1 logeerkamer met 4 slaappleatsen en een kinderbed, kookgelegenheid, tv, dvd-speler, balkon aan de tuin, toilet op de gang, geen douche.

S.v.p. zelf linnengoed meebrengen.

S.v.p. minimaal 3 dagen van te voren reserveren.

Kosten: € 4,00 per persoon per nacht

C.W. De Hilversumse Meent, Hilversum

Drie logeerkamers op de eerste verdieping, met elk hun eigen opgang, douche en toilet.

2 bedden per kamer. Dekbedden en kussens aanwezig, zelf lakens en kussens meenemen.

Gebruik van keuken in overleg.

Kosten: € 5,00 per persoon per nacht

C.W. Circa, Leeuwarden

Logeerkamer met tweepersoonsbed eigen douche en toilet (past e.v. nog wel een kinderbedje naast)

In de gemeenschappelijke ruimte kan men koken en zitten. Wel eigen eten e.d. meebrengen of anders in overleg.

Kosten: € 5,00 per persoon per nacht

C.W. Opaalstraat, Nijmegen

1 logeerkamer met 2 bedden en sanitaire voorziening. Van te voren melden.

Kosten: € 5,00 per persoon per nacht

C.W. Kastanjehof, Nijmegen

Logeerkamer met twee eenpersoonsbedden, WC en bad/douche.

Bepaalde eetmogelijkheden. Geen roken, wierrook, kaarsen, enz.

Logeren en kosten conform de wederkerige logeerregeling van het C.W. van de logeés. Zelf lakens, slopen en handdoeken meenemen (tenzij anders afgesproken).

Verdere informatie op de website van CW Kastanjehof

Kosten: € 5,00 per persoon per nacht

C.W. Zwolle, Zwolle

CW Zwolle "het Middelblok" heeft drie logeerkamers met resp 1x2, 2x1, 3x1 bedden, plus twee badkamers met douche/toilet. Er is geen keuken, wel een magnetron en mogelijkheid om koffie en thee te maken. Graag zelf linnengoed meenemen, bedden en dekbedden aanwezig. Een sauna hoort tot de mogelijkheden. Wifi beschikbaar. Bushalte op 100 meter.

Kosten: € 5,00 per persoon per nacht

Zie voor contactgegevens de website van de woongemeenschap of www.lvcw.nl/lvcw-logeernetwerk
Aanvullingen en wijzigingen graag doorgeven aan info@lvcw.nl

LVCW ledenbijeenkomst bij Eikpunt

Thema: Gedragen Besluitvorming

Petra Wilmers heet ons welkom in Eikpunt en vertelt iets over de woongemeenschap die hier woont. In 2009 is het initiatief genomen tot het realiseren van deze woonvorm. Eikpunt is een opvallend wooncomplex op een prachtige plek net achter de dijk in Lent. Het ligt vlak bij Iewan, waar in september de vierde landelijke woongroependag is gehouden. De drie verschillende woongebouwen van Eikpunt tellen veertig sociale huurwoningen. Vanaf de bovenste verdieping zie je de Waal stromen. Er zijn eengezinswoningen, studio's en appartementen. Daarnaast zijn er negen zelf ontworpen koopwoningen. Eikpunt heeft dezelfde woningcorporatie (Talis) als Iewan en dezelfde houtskeletbouw. Anders is de nadruk op zingeving, stilte en meditatie. Zo wordt elke bijeenkomst begonnen en afgesloten met een moment van stilte. Dit gebeurt ook deze dag en voelt goed. Gebouwd wordt nog aan een eigen stilte ruimte in een intieme ronde vorm. De woongemeenschap bestaat uit een huurdersvereniging, een vereniging van eigenaren en een stichting voor het beheer van de financiën. Sinds 8 maanden is het complex bewoond. En nu is er al de LVCW ledenbijeenkomst!

Doorkijkje woongebouwen

Thema: Gedragen Besluitvorming

'Iedereen heeft zijn inbreng, niemand krijgt zijn zin'

In het middag gedeelte gaan we bezig met het thema 'Gedragen Besluitvorming'. Eerst plenair en later in subgroepen. Dat laatste geeft de mogelijkheid om zelf dingen in te brengen rond besluitvorming: ervaringen, knelpunten, conflicten e.d.. Samen kijken hoe het concept van Gedragen Besluitvorming oplossingen biedt tot besluiten waar iedereen mee kan leven.

het Centrum Sociale Gezondheidszorg, dat werkt met de inzichten vanuit de antroposofie. Jan Saal (ook betrokken bij de opzet van de Triodosbank) staat aan de wortels van de Gedragen Besluitvorming. Ingrid Busink van bureau 'Bouwen met Mensen' verzorgt de voorlichting en begeleidt de implementatie ervan binnen organisaties, zo ook bij woongemeenschap Eikpunt.

Herkomst

De Gedragen Besluitvorming vindt zijn ontstaan binnen

Het woongebouw

Inleiding

Het nemen van een besluit, over een onderwerp dat iedereen aangaat, is in een woongemeenschap een lastige zaak. Want hoe zorg je ervoor dat ieders inbreng meegenomen wordt?

Hoe voorkom je dat niet 'degenen die het wel weten' het voor het zeggen hebben? En dat zijn vaak telkens dezelfde mensen, waardoor anderen zich al gauw afzijdig gaan houden. Ga je stemmen als er een voorstel ligt? Of ga je dat voorstel net zo lang veranderen tot iedereen er mee kan leven?

Er wordt intensief meegedacht

De flipover vult zich

Rondleiding over het terrein

Wij hebben ervaren dat het overdragen van de besluitbevoegdheid aan een kleine groep bewoners met gebruikmaking van de Gedragen Besluitvorming een goede oplossing is. Een manier die aanvankelijk langer lijkt te duren, dat mogelijk ook doet, maar betere resultaten en tevredener bewoners kent.

In 9 stappen leren we hoe het kan werken.

Stap 1: Omschrijving van het vraagstuk

Dit kan het beste worden gedaan door de initiatiefnemers.

Stap 2: Samenstellen van een besluitgroep

Dit gebeurt het beste op een ALV: Iedere bewoner stelt een of twee personen voor en benoemt haar of zijn kwaliteiten daarbij. Daarna wordt aan de gekozen personen gevraagd of ze het ook willen en aan de anderen of zij de bevoegdheid willen overdragen aan de besluitgroep.

Stap 3 en 4: Beeldvorming en Alternatieven

Iedereen kan zijn ideeën doorgeven aan de besluitgroep, die met alle inzichten aan de slag gaat. Zij hoeven niet de oplossing te bedenken, maar zijn meer ordenaars.

Stap 5: Presentatie van alternatieven (optioneel) en stap 6 Inbrengen van het voorgenomen besluit en nemen besluit

Als iemand bezwaren heeft tegen het voorgenomen besluit onderzoekt de besluitgroep of die bezwaren een grotere reikwijdte hebben dan die ene persoon. Als dat het geval is moet het voorgenomen besluit herzien, aangepast en stap 6 opnieuw worden genomen.

Stap 7: Aankondigen en communiceren van het besluit

Hiermee eindigt het werk van de besluitgroep. Het is ook mogelijk om een doorlopende besluitgroep op bovengenoemde wijze te formeren.

CA

Met dank aan Tienta Verlegh (notulen) en Rob Lindhout (Gedragen Besluitvorming) Ingekort door redactie GA.

Landelijke Vereniging Centraal Wonen (LVCW)

Postbus 19163, 3501 DD Utrecht
Telefoon: 06-13015869
Bank: 2015796
Internet: www.lvcw.nl
Mail: info@lvcw.nl

Lidmaatschap en abonnement Gewoon Anders

- Contributie voor projecten van minder dan 25 huishoudens: 4,00 euro per huishouden
 - Voor projecten van 25 of meer huishoudens: 37,50 + 2,50 euro per huishouden
- In beide gevallen is dit inclusief 1 abonnement op Gewoon Anders.
- Extra abonnementen à 5,00 euro per stuk
- Projecten in oprichting: 25,00 euro, onafhankelijk van grootte
- Inclusief 1 abonnement op Gewoon Anders
- Extra abonnementen à 5,00 euro per stuk
- Persoonlijk lidmaatschap: 12,00 euro
- Inclusief 1 abonnement op Gewoon Anders
- Losse abonnementen: 10,00 euro
- Opzeggen voor 1 oktober

Bestuur

Peter Bakker (voorzitter)
Nico Meijerman (penningmeester)

Bureau

Tienta Verlegh

Algemene informatie

Kijk op www.lvcw.nl voor:

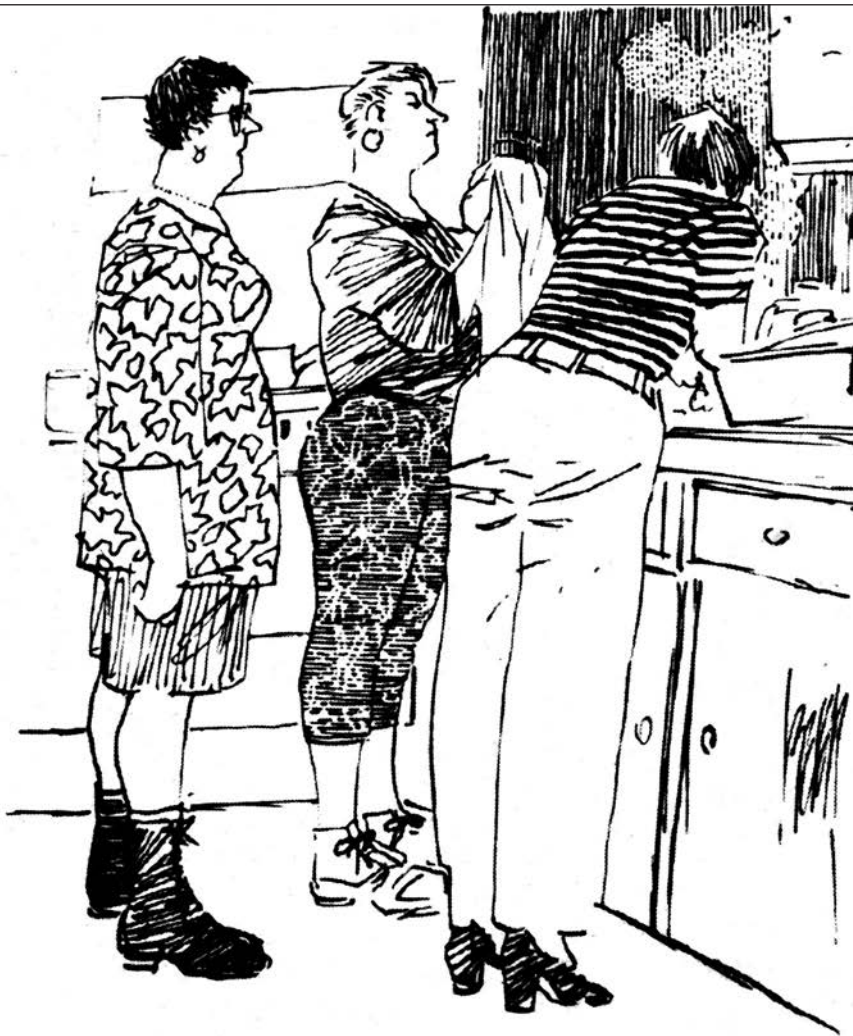
- adressen van aangesloten woongemeenschappen
 - consulenten
 - verwante (ook buitenlandse) organisaties
 - de digitale 'Gewoon Anders'
 - het logeernetwerk
 - studiemateriaal en allerlei actuele informatie over gemeenschappelijk wonen
- Kijk op www.gemeenschappelijkwonen.nl voor:
- adressen van andere woongemeenschappen
 - uitgebreide informatie voor initiatiefgroepen en bestaande woongemeenschappen.

Prikbord

Voor woongemeenschappen die nieuwe bewoners zoeken en voor mensen die een woongemeenschap zoeken is er de gratis site: www.woongroep.net

Forum

www.lvcw.nl/forum

"IN MIJN VORIGE WOONGROEP
DEDEN WE HET HEEL ANDERS"

Peter van Straaten